

< هو الحکیم >

عنوان:

توضیح رکن و مقام

دکتر وحید باقر پورکاشانی

© صَلَّى اللَّهُ عَلَيْكَ يَا صَاحِبَ الزَّمَانِ ©

@SERATEHAGHI

رکن و مقام چیه؟ ببینید کعبه چهار گوش داره دیگه! هر گوش این‌ها يك رکن هست. اگه رکن رو با قیدی بیارن، نشون می‌ده حالا کدوم یکی از این چهار قسمت هست؛ اگه رکن مطلق آورده بشه، این همون رکنیه که حجرالأسود اون‌جا نصبه؛ منظور اون رکنه. بعد این‌که حالا فرض کنید که بلا تشبیه این کعبه هست، این قسمت که حجر هست، این‌جا مقام حضرت ابراهیم این قسمت می‌شه؛ بین رکن و مقام به این صورت هست. در خصوص مقام، فاصله‌ای که کعبه با این مقام حضرت ابراهیم داره، حدود دوازده تا سیزده متره؛ که بیست و شش ذراع و نیم. ذراع، از سر انگشتان تا این قسمت رو می‌گن، تقریباً می‌شه نیم متر. تقریباً می‌شه سیزده متر؛ سیزده متر این فاصله هست. خب این مقام در ارتباط با حضرت ابراهیم هست.

وقتی می‌خواستن حضرت ابراهیم و حضرت اسماعیل خانه رو تجدید بنا بکنن، يك سنگیه که به معجزه‌ی الهی، وقتی حضرت ابراهیم پاهاش رو روش گذاشت، این سنگ بلند می‌شد تا جایی که بتونه این خانه رو تجدید بنا بکنه! يك معجزه‌ای بود! و در بعضی از نقل‌ها آورده این مثل سنگ حجر از سنگ‌هایی بود که از بهشت آورده شده بود! این باعث شد که حضرت ابراهیم می‌رفتن بالا و کعبه رو می‌ساختن به کمک حضرت اسماعیل. ردّ پای حضرت ابراهیم روی سنگ هست. الان این مقام رو من از نزدیک دیدم، يك استوانه‌ای شکل هست داخل این مقام حضرت ابراهیم، يك چیز استوانه‌ای سبزرنگی هست؛ بعد سنگی هست که دوتا ردّ پا هست روش. مثل نیشابور که نزدیک مشهده، يك مقامیه به اسم قدم‌گاه، که در ارتباط با حضرت رضا علیه‌السلام، می‌فرمایند که آقا اون‌جا ردّ پاشون هست و اون هم من دیدم؛ و مثل چنین چیزی دو تا ردّ پا در ارتباط با يك سنگی هست، این سنگ خاصی بوده و در همین مقام ابراهیم هم موجوده.

این مقام ابراهیم اون قدر مهمه که ما يك آیه‌ای داریم در قرآن؛
بلکه بیش از يك آیه داریم! حالا اون یکی که مهم‌تره و واضحه
محل بحث ماست این رو بخونم:

در سوره‌ی مبارکه‌ی بقره آیه‌ی ۱۲۵

«وَإِذْ جَعَلْنَا الْبَيْتَ مَثَابَةً لِّلنَّاسِ وَأَمْنَا وَاتَّخِذُوا مِن مَّقَامِ إِبْرَاهِيمَ
مُصَلًّى وَعَهِدْنَا إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ أَن طَهِّرَا بَيْتِيَ لِلطَّائِفِينَ
وَالْعَاكِفِينَ وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ»

می‌فرمایند هنگامی که «وَإِذْ جَعَلْنَا» خانه‌ی کعبه رو محل
بازگشت و مرکز امن و امان برای مردم، ما قرار دادیم و از مقام
ابراهیم عبادت‌گاهی برای خود انتخاب کنید، و ما به ابراهیم و
اسماعیل امر کردیم که خانه‌ی مرا برای طواف‌کننده و مجاوران
و رکوع‌کنندگان و سجده‌کنندگان، پاک و پاکیزه کنید.

این عبارتی که آوردن «مِنْ مَقَامِ إِبْرَاهِيمَ مُصَلِّيًّا»، در ذیل این آیه
ما روایات فراوانی داریم که مراجع تقلید هم بر اساس همین
فتوا دادن که وقتی که شما هفت شوط دور کعبه زدی،
باید در ارتباط با مقام ابراهیم، جای مقام ابراهیم، پشت مقام
ابراهیم، نماز به جا بیاری؛ و این نماز واجب! سمت چپ و
راست نمی‌شه! حالا گفتن الان وقتی شلوغ می‌شه دیگه، وقتی
حج تمتع هست شلوغ هست، گفتن که خب وقتی نشه سمت
چپ و سمت راست اشکال نداره، می‌شه مثلاً به این صورت
در نظر گرفت. يك روایت رو من این‌جا آوردم از وسائل‌الشیعه،
مرحوم شیخ حر عاملی، جلد سیزدهم، صفحه‌ی ۴۲۵ از امام
صادق علیه‌السلام؛ حضرت فرمودند: همه باید دو رکعت نماز
طواف واجب را پشت سر مقام ابراهیم به جا آورند، چرا که
خداوند فرمود: «وَاتَّخِذُوا مِنْ مَّقَامِ إِبْرَاهِيمَ مُصَلِّيًّا». پس اگر
دو رکعت رو می‌کن حضرت فرمودند در جایی دیگه به جا
بیاریم، باید اون‌ها اعاده بشه، باید دوباره خونده بشه.